

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Kui te olete täisealine, võtate omaks teie vastu esitatud süüdistused ning teie õigusrikkumine on karistatav rahatrahvi või maksimaalselt viieaastase vangistusega, võite kasutada menetlust „*comparution immédiate sur reconnaissance préalable de culpabilité*” (kohene kohtusseilumumine süü eelneva tunnistamisega). Advokaadi kasutamine on kohustuslik. See kiirmenetlus võimaldab teil saada kergemat karistust.

Kus kohtumenetlus toimub?

Kohtualluvuse ulatus sõltub õigusrikkumise laadist ja kohtu territoriaalsest pädevusest. Väiksemate õigusrikkumiste puhul on pädev selle piirkonna politseikohus või kohalik kohus, kus õigusrikkumine toime pandi või kus te elate.

Kuriteona mitteklassifitseeritud õigusrikkumiste (*délits*) korral on pädev selle piirkonna väiksemaid õigusrikkumisi arutav paranduskohus (*tribunal correctionnel*), kus õigusrikkumine toime pandi või kus te elate või kus teid vahistati.

Kuritegude korral on pädev selle piirkonna kõige raskemaid õigusrikkumisi käsitlev vandekohus (*Cour d'assises*), kus õigusrikkumine toime pandi või kus te elate või kus teid vahistati.

Kriminaalkohtumenetlused on suulised ja avalikud. Erandina peab kohtumenetlus toimuma suletud uste taga alaealistega seotud kuritegude puhul või kui seda nõuab kuriteoohver kohtumenetluste puhul, mis käsitlevad vägistamist, piinamist ja julma käitumist koos seksuaalse väärkohtlemisega.

Kuriteona mitteklassifitseeritud õigusrikkumiste ja väiksemate õigusrikkumiste puhul võib otsuse langetada üks kutseline kohtunik või teevad seda mitu kohtunikku, samas kui kõige raskemaid õigusrikkumisi arutav vandekohus koosneb 9 kohtukaasistujast ja kolmest kutselisest kohtunikust ning langetab otsused kaheksa inimese kvalifitseeritud häälteenamusele tuginedes.

Kas süüdistust saab kohtumenetluse ajal muuta?

Kohtule edastatakse menetluse algatamist käsitlevas dokumendis kirjeldatud süüdistused ning kohus ei tohi arvesse võtta muid süüdistusi.

Kohtul on siiski õigus kohtuliku arutamise käigus ümber klassifitseerida talle arutamiseks esitatud teod, tingimusel et teile on antud võimalus esitada oma märkused uute süüdistuste kohta. Kui selle ümberklassifitseerimisega kaasneb uute asjaolude esitamine, peate te olema nõus ilmuma vabatahtlikult süüdistustele vastamiseks.

Prantsusmaal ei ole menetlust enda süüdi tunnistamiseks. Vaid mõne õigusrikkumise puhul on võimalik taotleda kiirmenetluse kasutamist (kohene kohtusseilumumine süü eelneva tunnistamisega) enne mis tahes kohtumenetlust. Kohtunikud kontrollivad ja hindavad kohtumenetluse jooksul kõiki teie ülestunnistusi nagu kõiki teisi tõendeid.

Millised on minu õigused kohtumenetluse ajal?

Te peate viibima kohal kogu kohtumenetluse jooksul. Kui teil ei ole puudumiseks mõjuvat põhjust, mõistetakse teie üle kohut ka teie puudumisel, välja arvatud juhul, kui kohus nõustub lükkama istungi edasi teie tagasitulekuni. Kuid kohus ei pea sellist taotlust rahuldama. Kui kohal on teie advokaat, siis võib teda ära kuulata ja ta võib teid esindada. Prantsusmaa õigusaktides sätestatud kuritegusid hõlmavate kohtuasjade puhul võidakse teha määrus teie vahistamiseks.

Prantsusmaal on lubatud videokonverentsi kasutada ainult tunnistajate, tsiviilhagejate ja ekspertide ärakuulamiseks.

Kui te ei mõista kohtus kasutatavat keelt, määratakse teile tõlk.

Kuritegusid käsitlevate kohtuasjade puhul on advokaadi kasutamine kohustuslik. Vabatahtlik on see vaid kuriteona mitteklassifitseeritud õigusrikkumiste ja väiksemate õigusrikkumiste puhul. Kohtumenetluse ajal on teil võimalik advokaati vahetada.

Kohtumenetluse ajal antakse teile võimalus sõna võtta. Teil on siiski õigus vaikida kogu kohtumenetluse jooksul. See võib mõjutada kohtunike otsust.

Teid ei saa süüdi mõista vaid seetõttu, et te valetasite kohtuistungil. Samas võib valetamine siiski mõjutada kohtuotsust. Peale selle võib see kahjustada teie advokaadi strateegiat.

Millised on minu õigused seoses minu vastu esitatud tõenditega?

Kõik kohtuasja tõendid tuleb esitada täielikuks argumentatsiooniks mõlemale poolele, et teil oleks võimalik nende üle vaidelda. Prantsusmaa kriminaalõiguse alusel on lubatud iga liiki tõendid ning neid võib alati esitada. Seega võite te esitada kõik teile vajalikud tõendid, sealhulgas eradetektiiv kogutud tõendid. Ainus nõue on, et kõik tõendid peavad olema saadud seaduslikul teel.

Te võite taotleda tunnistajate ärakuulamist. Te võite esitada kohtuistungil tunnistajatele ise või oma advokaadi kaudu küsimusi ning vaidlustada nende ütlused mis tahes viisil.

Kas arvesse võetakse minu kohta karistusregistris sisalduvat teavet?

Kohtunikud tutvuvad teie kohta karistusregistris sisalduva teabega. See teave on kogu menetluse vältel toimikus kättesaadav. Pädeval kohtuorganil, kellele kohtuasi arutamiseks edastatakse, on õigus küsida teiselt liikmesriigilt teie karistusregistri andmete väljavõtet.

Mis juhtub kohtumenetluse lõpus?

Kohtumenetluse tulemust arutatakse eelnevalt teie advokaadiga, tingimusel et te olete teda täiel määral teavitanud oma olukorrast. Kohtumenetluse tulemusel teid vabastatakse või mõistetakse õigeks või süüdi.

Süüdimõistmise korral on võimalikud järgmised karistused:

Vabadusekaotus:

- kuritegude puhul eluaegne vangistus või tähtajaline vangistus. Viimasel juhul on karistusseadustikus kehtestatud vangistuse maksimaalseks pikkuseks 10–30 aastat;
- kuriteona mitteklassifitseeritud õigusrikkumiste puhul on vangistuse maksimaalne pikkus 10 aastat.

Vabadusekaotust hõlmavad karistused võib juhul, kui tegemist ei ole kohustusliku vangistusega, asendada näiteks tingimisi vabastamisega, päevase vabastamise või armuandmisega.

Muud karistused:

- igal juhul võib iga rikkumise puhul kohaldada rahatrahvi kindlaksmääratud summas;
- kuriteona mitteklassifitseeritud õigusrikkumiste puhul võidakse ette näha heastamine, st teile võidakse määrata karistuseks kuriteoohvri kantud kahju heastamine;
- lisaks võib kohaldada täiendavaid karistusi, näiteks üldkasulik töö (teie nõusolekul), teatavate õiguste äravõtmine (juhiluba jne), vara konfiskeerimine, äritegevuse lõpetamine, kodanikuõiguste äravõtmine (hääleõigus jne) või tšekkide väljastamise keeld. Peale selle võib ette näha väljasaatmise Prantsusmaa territooriumilt (kui te olete välismaalane) või Prantsusmaa territooriumi osadelt.

Milline on kuriteoohvri roll kohtumenetluse ajal?

Kuriteoohver võib viibida kohtumenetluse juures või olla menetluses esindatud. Kui kuriteoohver seda ei tee, leitakse, et ta on oma õigustest loobunud. Ohver võib alata menetluse. Ohvri või tema advokaadi kohalolu kohtumenetluse jooksul tagab ohvri huvide kaitsmise ning annab võimaluse nõuda kantud kahju heastamist.

■ Viimati uuendatud: 26/11/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.